

Številka: U-I-458/18-4
Datum: 6. 11. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Nina Murkoviča, Piran, ki ga zastopa Marko Makuc, odvetnik v Ljubljani, na seji 6. novembra 2018

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka oceno ustavnosti petega odstavka 17. člena Zakona o odvetništvu (Uradni list RS, št. 18/93, 24/01, 54/08, 35/09, 97/14 in 46/16) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik (upravičenec do brezplačne pravne pomoči) izpodbija peti odstavek 17. člena Zakona o odvetništvu (v nadaljevanju ZOdv), ki določa, da sta odvetnik, postavljen po uradni dolžnosti, in odvetnik, ki izvaja storitve brezplačne pravne pomoči, upravičena do plačila za svoje delo v višini polovice zneska, ki bi jima pripadal po odvetniški tarifi. V primeru zastopanja stranke po uradni dolžnosti ali v primeru nudenja brezplačne pravne pomoči so morebitni dogovori po drugem odstavku tega člena ZOdv nični. Pobudnik zatrjuje, da izpodbijana določba neposredno posega v njegove pravice iz 14., 22., 23. in 29. člena Ustave, ki jih mora v kazenskih postopkih udejanjati dejansko, ne samo navidezno. Storitve odvetnika, ki mu ga je postavila država, da mu nudi brezplačno pravno pomoč, so namreč vrednotene za pol nižje kot enake storitve, ki jih opravi odvetnik, ki ne izvaja brezplačne pravne pomoči. Po mnenju pobudnika naj bi to po drugi strani pomenilo, da ima on kot upravičenec do brezplačne pravne pomoči, vsaj na načelni ravni, "pol slabšega odvetnika". Zaradi slabega socialnega statusa naj bi bil v očitnem slabšem položaju od strank, ki niso socialno šibke in si odvetnika lahko same plačajo.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove

pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Po ustaljeni ustavnosodni presoji mora biti pravni interes neposreden in konkreten, morebitna ugoditev pobudnikovemu predlogu pa mora privedi do izboljšanja njegovega pravnega položaja.

3. Pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijane zakonske določbe pobudnik utemeljuje z navedbo, da je upravičenec do brezplačne pravne pomoči. Ne pojasni pa, na kakšen način bi ugoditev pobudi privedla do izboljšanja njegovega pravnega položaja. Zgolj splošno zavzemanje za drugačno ureditev plačila odvetniških storitev pri nujenju brezplačne pravne pomoči pa za izkazanost pravnega interesa ne zadostuje. Ker pobudnik lastnega pravnega interesa ni izkazal, je Ustavno sodišče pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica